

درس اول: (کنش‌های ما)

درسنامه

کنش ما انسان‌ها چه ویژگی‌هایی دارد؟

سؤال در زبان فارسی چه اسامی برای فعالیت‌های انسان وجود دارد؟

پاسخ: برای فعالیت‌ها: کار، عمل، فعل رفتار، کردار، کنش

برای انجام‌دهندگان فعالیت: کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما، عامل

در علوم انسانی: به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» و به انجام‌دهنده آن «کنشگر» می‌گویند.

ویژگی‌های کنش	
<p>کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.</p> <p>مثال سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم.</p> <p>کنش: فردی که از واژگان و دستور یک زبان آگاهی ندارد نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.</p>	<p>۱. آگاهانه بودن</p>
<p>کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.</p> <p>مثال شما پس از برگشت از دبیرستان اراده می‌کنید که ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام دهید (یا برعکس)</p> <p>کنش: پس برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد اما آن را انجام ندهد.</p>	<p>۲. ارادی بودن</p>
<p>انسان فعالیت‌های خود را با قصد و هدف انجام می‌دهد، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد.</p> <p>مثال فردی از میان جمع برمی‌خیزد و با قصد و هدف خاصی (تغییر هوا) در و پنجره اتاق را باز می‌کند.</p>	<p>۳. هدف‌دار بودن</p>
<p>با توجه به سه ویژگی فوق، کنش انسان برخلاف سایر مخلوقات معنادار است. انسان‌ها با توجه به معنای کنش، خود آن را انجام می‌دهند.</p> <p>مثال وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دستش را بالا می‌آورد، این کار را آگاهانه، ارادی و هدف‌دار انجام می‌دهد. (به معنای اجازه خواستن) معلم در صورتی می‌تواند به او پاسخ دهد که معنای کنش او را بیابد.</p>	<p>۴. معنادار بودن</p>

کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟

مقایسه انواع پیامدهای کنش و ویژگی‌های آن	
۱. پیامدهای ارادی	۲. پیامدهای غیر ارادی
<p>- پیامدهایی که به اراده انسان، یعنی خودکنشگر یا افراد دیگر وابسته‌اند. به همین سبب به آن‌ها «پیامدهای ارادی» می‌گویند.</p> <p>کنش: این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.</p> <p>مثال دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن: اولاً: به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد. ثانیاً: استاد، متناسب با تلاش این دانشجو به او نمره می‌دهد. پاسخ دادن به سؤالات امتحانی و نمره دادن استاد پیامدهای ارادی کنش مطالعه کردن است که، اولی: به اراده خود او و دومی به اراده دیگری (استاد) وابسته است.</p>	<p>- این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.</p> <p>مثال ۱ وقتی شما پنجره را باز می‌کنید، هوای کلاس عوض می‌شود.</p> <p>مثال ۲ فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود.</p>

کلمه

پیامدهای کنش ارادی و غیرارادی

- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند، یعنی حتماً انجام می‌شوند.
- ولی پیامدهای ارادی کنش احتمالی‌اند، یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. اگر فرد آن‌ها را اراده کند، انجام می‌شوند و اگر آن‌ها را اراده نکند انجام نمی‌گیرند.

* معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن‌ها انجام می‌دهند. و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

۲۰ نمره

آزمون درس اول

۱

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	
۱. کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است. (نوبتی - فردارد ۱۴۰۱)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۲. برخی پیامدهای کنش، ارادی‌اند که این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند. (نوبتی - شهریور ۱۴۰۰)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۳. کنش‌ها ممکن است از روی اضطرار و بنا به ضرورتی انجام شوند اما در هر حال ارادی‌اند. (نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۴. پیامدهای غیر ارادی کنش، احتمالی هستند، یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. (نوبتی - دی ۱۳۹۹)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۵. فردی که از خطر می‌گریزد کنش انجام نداده، زیرا عمل او از روی اضطرار است. (نوبتی - فردارد ۱۳۹۹)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۶. بسته شدن چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب می‌شود. (نوبتی - دی ۱۳۹۸)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۷. پیامدهای غیر ارادی کنش قطعی هستند ولی پیامدهای ارادی، احتمالی‌اند. (نوبتی - شهریور ۱۳۹۸)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۸. جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.	
کنش‌ها ممکن است با اشتیاق یا از روی اضطرار انجام شوند اما در هر حال	(نوبتی - شهریور ۱۴۰۰) ۰/۵
۹. کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات است.	(نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰) ۰/۵
۱۰. پیامدهای غیر ارادی کنش هستند ولی پیامدهای ارادی کنش هستند.	(نوبتی - دی ۱۳۹۸) ۰/۵
گزینه درست را انتخاب کنید.	
۱۱. درس خواندن برای دستیابی به شغل «درآمد» به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟	(نوبتی - فردارد ۱۴۰۱) ۰/۵
الف) معنادار بودن ب) آگاهانه بودن ج) ارادی بودن د) هدفدار بودن	
۱۲. عبارت‌های زیر، به ترتیب بیانگر کدام یک از ویژگی‌های کنش هستند؟	(نوبتی - شهریور ۱۴۰۰) ۰/۵
- «وقتی برای اولین بار برای استفاده از یک کالای پیچیده به دفترچه راهنمای آن مراجعه می‌کنیم.»	
- «قرار گرفتن بر سر دوراهی»	
الف) ارادی بودن - هدفدار بودن	
ب) معنادار بودن - هدفدار بودن	
ج) معنادار بودن - آگاهانه بودن	
د) آگاهانه بودن - ارادی بودن	
۱۳. ورزشکار حرفه‌ای شدن از پیامدهای است.	(نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰) ۰/۵
الف) ارادی وابسته به اراده کنشگر	
ب) غیر ارادی و احتمالی	
ج) ارادی وابسته به اراده دیگری	
د) غیر ارادی و طبیعی	
۱۴. کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش صحیح است؟	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۹) ۰/۵
الف) پیامدهای ارادی کنش، قطعی و حتمی‌اند اما پیامدهای غیر ارادی کنش احتمالی‌اند.	
ب) پیامدهای ارادی، کنش نیستند، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.	
ج) عوض شدن هوای کلاس بعد از باز کردن پنجره پیامد ارادی کنش است.	
د) پیامدهای غیر ارادی کنش قطعی هستند، یعنی حتماً انجام می‌شوند.	
۱۵. کدام یک از موارد زیر کنش محسوب می‌شود.	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۸) ۰/۵
الف) ضربان قلب	
ب) گردش خون	
ج) سخن گفتن	
د) بستن ناخودآگاه چشم موقع ترس	

۰/۵	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۹)	عوض شدن هوای کلاسی، بعد از باز کردن پنجره کنش است.	۱۶												
۰/۵	(نوبتی - فرورداد ۱۳۹۸)	الف) پیامد غیر ارادی (ب) ویژگی آگاهانه بودن (ج) پیامد ارادی (د) ویژگی معنادار بودن	۱۷												
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۳۹۷)	الف) غریزی (ب) هدفدار (ج) آگاهانه (د) ارادی	۱۸												
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۳۹۷)	کدام مورد از ویژگی‌های کنش نمی‌تواند باشد؟ الف) آگاهانه (ب) انعطاف‌پذیر (ج) ارادی (د) هدفدار	۱۹												
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۴۰۰)	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. «قرار گرفتن بر سر دوراهی، یکی از ویژگی‌های کنش را نشان می‌دهد.» این عبارت مربوط به کدام یک از ویژگی‌های کنش است.	۲۰												
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۳۹۸)	انسان‌ها به چه دلیل ممکن است از انجام برخی کنش‌ها خودداری کنند؟	۲۱												
۰/۵	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۸)	اگر کنشگری فعالیت خود را با قصد خاصی انجام دهد، مصداق کدام ویژگی کنش است؟	۲۲												
۱	(نوبتی - دی ۱۴۰۰)	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. پیامدهای ارادی کنش را توضیح دهید.	۲۳												
۱	(نوبتی - دی ۱۳۹۹)	منظور از معنادار بودن کنش چیست؟ با مثال توضیح دهید.	۲۴												
۲	(نوبتی - دی ۱۳۹۷)	تفاوت پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش‌های انسانی را بنویسید.	۲۵												
۱	(دبیرستان فرجی - دی ۱۴۰۱)	هدفدار بودن کنش را توضیح دهید.	۲۶												
۱/۵	(دبیرستان علامه علی - دی ۱۴۰۱)	انواع پیامدهای کنش‌های انسانی را بنویسید.	۲۷												
۱/۵	(دبیرستان امام صادق - دی ۱۴۰۱)	پیامدهای ارادی و غیر ارادی کنش‌های زیر را مشخص کنید.	۲۸												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>کنش</th> <th>وابسته بودن به اراده کنشگر</th> <th>وابسته به اراده دیگری</th> <th>پیامدهای غیر ارادی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ورزش کردن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>سیگار کشیدن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				کنش	وابسته بودن به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	پیامدهای غیر ارادی	ورزش کردن				سیگار کشیدن			
کنش	وابسته بودن به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	پیامدهای غیر ارادی												
ورزش کردن															
سیگار کشیدن															
۱/۵	(دبیرستان ابن سینا - دی ۱۴۰۱)	سه مورد از معانی کنش بوق زدن را بنویسید.													

پادداشت: